

prima instanță: N.Arabadji
instanța de apel: N.Cernat, L.Bulgac, A.Pohopol

dosarul nr. 3ra-474/16

Î N C H E I E R E

27 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecător:

Judecători:

Valentina Clevadî

Iuliana Oprea, Galina Stratulat

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către
Inspectoratul Fiscal de Stat, mun. Chișinău,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de către societatea
cu răspundere limitată „Ruta-Prim” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat, mun.
Chișinău privind contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2015, prin care a
fost respins apelul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat, mun. Chișinău și
menținută hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 mai 2015,

c o n s t a t ă :

La data de 11 februarie 2013, reclamanta SRL „Ruta-Prim” s-a adresat în
instanță cu o cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de
Stat, mun. Chișinău privind contestarea actelor administrative.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că activează în domeniul
transportării de persoane, deservind mai multe rute regulate municipale de
microbuz, inclusiv ruta nr. 135.

Menționează că, la 15 noiembrie 2012, inspectorii fiscali de stat ai Direcției
Generale Control Fiscal a Inspectoratului Fiscal de Stat, mun. Chișinău au efectuat
verificarea operativă a autovehiculului de model „Mercedes Benz 316 CDI” cu
numărul de înmatriculare C PS 950, condus de către șoferul care activează pe ruta
municipală de microbuz nr. 135, iar în urma verificării, a fost întocmit actul de
control nr. 1-575959 din 15 noiembrie 2012, prin care s-a constatat că, 6 călători au
fost transportați fără bilete de călătorie.

Invocă că, în baza actului sus enunțat, prin decizia Inspectoratului Fiscal de
Stat mun. Chișinău nr. 3459/3/10 din 06 decembrie 2012, i-a fost aplicată
sanctiunea sub formă de amendă în mărime de 50000 lei pentru încălcarea
legislației fiscale și anume, pentru transportarea repetată a călătorilor în autocar
fără bilete.

La 02 ianuarie 2013, societatea a depus contestație împotriva deciziei anterior specificate, solicitând anularea acesteia.

Prin decizia Inspectoratului Fiscal de Stat, mun. Chișinău nr. 47SC din 29 ianuarie 2013, a fost respinsă contestația SRL „Ruta-Prim”.

Consideră, reclamanta că, nu a avut parte de o examinare multilaterală și obiectivă a cazului de încălcare fiscală, iar sancționarea a survenit pentru practicarea activității fără bilete de călătorie și nu pentru neeliberarea biletelor de călătorie.

A menționat, de asemenea că, dispune de bilete de călătorie și le eliberează călătorilor, iar datele privind eliberarea biletelor erau consemnate în borderoul de evidență a biletelor, cu atât mai mult că, transportul de pasageri în regim de maxi-taxi are un caracter specific, iar îmbarcarea pasagerilor se efectuează pe întreg itinerarul de circulație al rutei, iar achitarea costului călătoriei se efectuează din momentul îmbarcării pasagerilor până la debarcarea lor.

Astfel, biletul de călătorie se eliberează pasagerului după achitarea de către el a costului călătoriei.

Susține că, în cadrul procedurii de examinare a cazului de încălcare fiscală nu s-au constatat toate circumstanțele necesare soluționării obiective a cazului, deoarece în Actul de constatare nu se face referire la persoanele care ar fi circulat fără bilet și nu s-a verificat identitatea lor.

Consideră că dacă în realitate ar fi circulat vre-un călător fără bilet de călătorie, acesta urma să fie audiat și să dea explicații de ce nu are bilet de călătorie, deoarece un pasager poate să circule fără bilet din mai multe circumstanțe obiective neimputabile șoferului sau agentului transportator și anume: nu a procurat biletul și s-a eschivat cu rea-credință de la plata călătoriei, nu a păstrat biletul până la sfârșitul călătoriei sau este un beneficiar al transportării gratuite în transportul public municipal.

În final invocă reclamanta că, prin prisma art.204 Cod contravențional, se sancționează călătorul care circulă în transportul public fără bilet de călătorie, însă în speță nu există o sancționare a călătorilor care circulau fără bilet, ceea ce denotă că controlul a avut un scop premeditat și, anume, de a sancționa agentul transportator. Mai mult, nici organele de poliție care au participat la efectuarea controlului fiscal nu au documentat cauzele contravenționale, or, ultimii au competență nemijlocită în documentarea cauzelor contravenționale de această natură.

Solicită reclamanta SRL „Ruta-Prim”, anularea actului de control fiscal nr. 1-575959 din 15.11.2012, prin care a fost constată încălcarea, deciziei IFS mun.Chișinău nr. 3459/3/10 din 06.12.2012, prin care reclamanta a fost sancționată și a deciziei IFS mun.Chișinău nr.47 din 29.01.2013, prin care pârta a respins contestația depusă de reclamantă împotriva deciziei de sancționare.

Prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 mai 2015, cererea de chemare în judecată înaintată de către SRL „Ruta-Prim” a fost admisă parțial, fiind dispusă anularea deciziei șefului adjunct al IFS pe mun. Chișinău nr. 3459/3/10 din 06.12.2012 asupra cazului de încălcare a legislației comisă de către SRL „Ruta-Prim”. În rest, cererea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărîrea enunțată, Inspectoratul Fiscal de Stat, mun. Chișinău a declarat apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2015, a fost respins apelul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat, mun. Chișinău, fiind menținută hotărîrea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 mai 2015.

Invocînd ilegalitatea deciziei enunțate, la data de 22 ianuarie 2016, Inspectoratul Fiscal de Stat, mun. Chișinău a declarat recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea actelor judecătorești, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunea înaintată de către SRL „Ruta-Prim” să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

În susținerea recursului s-a indicat că, la examinarea pricinii instanțele de judecată au interpretat eronat normele de drept material, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

La fel s-a indicat că, la caz, decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată și care urmează a fi casată, pe motiv că nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și s-a interpretat în mod eronat legea.

În rezultat, instanțele ierarhic inferioare s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de îndeplinire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțînd hotărîri ilegale și neîntemeiate de admitere parțială a acțiunii, astfel fiindu-i încălcat în mod direct dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei (f.d.145-148).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Din actele pricinii rezultă că, decizia recurată a fost pronunțată la 17 noiembrie 2015 (f.d.187), iar recursul a fost depus la 22 ianuarie 2016 (f.d.145), însă la dosar nu există date referitoare la data recepționării de către recurentă a deciziei motivate a Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2015, motiv ce impune instanța de recurs prin prisma prevederilor art. 434 alin. (1) CPC, să constate că recursul depus de către Inspectoratul Fiscal de Stat, mun. Chișinău a fost declarat în termen.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat, mun. Chișinău, urmează a fi declarat inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Totodată, conform art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Iar potrivit art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului enunțat prevede expres că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Sub aspectul acestor prevederi legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat, mun. Chișinău, este declarativ, or, acesta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Mai mult decât atât, călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Argumentele invocate în cererea de recurs depusă de Inspectoratul Fiscal de Stat, mun. Chișinău, poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Cele relatate mai sus derivă și din dispoziția articolului 13 din Convenția Europeană, care reglementează expres că, recursul trebuie să fie unul „efectiv”, atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*).

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat, mun. Chișinău, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat, mun. Chișinău, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecător:

Valentina Clevadi

Judecători:

Iuliana Oprea

Galina Stratulat